

PROJEKT & KULTUR

nr. 130 ----- februar 2017

issn. 0901-8824

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 9856 2994. gtu_sekr@hotmail.com
Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 130!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf.nr. 98 56 29 94 evt. 42 17 09 97

gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk

Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9806, kontonr. 2071578634.

Fra udlandet sender man til

IBAN-nr. DK89 9806 2071 578 634

Beneficiary bank: Jutlander Bank A/S

SWIFT / BIC: **JUTBDK21**

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 131** skal aftales med koordinatoren på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i maj 2017.

Dette nummer af Projekt & Kultur er trykt på Godsbanen i Århus i 120 eks. Redaktionen ønsker at fremme bladets formidling og opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Med navn signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Oplysninger om foreningens organisering på

<http://gtu.dk/gtu2.html>

Æresmedlem er lektor emeritus Karl-G. Prasse, Værløse.

Dette nummer indeholder:

3 – 4: Mødedeltagelser og udstillinger –
Mediemarkeringer.

5 – 7: **Med FN på fem kontinenter**

- *Mikael Bjerrum anmelder en bog af Finn Reske-Nielsen & Bodil Knudsen.*

8 – 9: **Økoturisme – en besøgende fra Storbritannien**

- *af Grace Milner*
- *oversat af Gitte Vejlgård.*

10: **Louda: Nærbillede af Burkina Fasos uddannelsescenter for landbrug + Fokus på moringatræet**

- *af Autre Terre*
- *oversat af Tina Jonstrup Larsen.*

11-13: **Økologisk landbrug i Vestafrika til gavn for alle**

- *af Kenji Accard, Autre Terre*
- *oversat af Tina Jonstrup Larsen.*

14-15: **Dette møde ændrede tidens og ansigternes kulør**

- *af Emmaus International*
- *oversat af Naja Egede Kristensen.*

Billedet på forsiden er taget af Frédéric Châles – det er fra filmen om flodnomaderne, som vi anmeldte på side 9 i nr. 129, jf.

<http://gtu.dk/PK129-9.pdf>

Filmen koster – *efter en periode med introduktionspris* – 150 kr. plus forsendelse.

Ved et samlet køb på minimum 500 kr. fra vores katalog http://gtu.dk/blandede_u-landhandel.pdf betaler GtU forsendelsen.

Billedet på bagsiden er taget af Jørgen Olsen ved indkørslen fra Roldvej ind på Hulemosevej mellem Rold og Arden – der reklameres for julemarkedet søndag den 20. november 2016.

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter og bidrag siden sidst!

Vi er for tiden 139 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Husk at læse www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm op til flere gange dagligt.

Pakker til Kooperativet i Amatal

Vi sendte i 2016 4 pakker med varmt tøj til Kooperativet i Amatal. Tøjet kan hjælpe nogle af de fattigste i området i det inderste Vestafrika til at overleve de kolde nætter. Den 28. februar 2017 sendte vi igen en pakke.

Tak til alle bidragydere, som gjorde det muligt at sende pakkerne! Tak til Røde Kors i Arden for brillerne, som vi sender med!

Forvarsel

Genvej til Udviklings generalforsamling er berammet til kl. 13 til 18 søndag den 18. juni i Låsby mellem Århus og Silkeborg.

Indkaldelse i Projekt & Kultur nr. 131 i maj 2017.

Mødedeltagelser og udstillinger

Vinter i Himmerland

Jørgen Olsen præsenterede vores blandede u-landhandel på de nævnte markeder med de følgende kontante resultater (*alle salgsfremstød tjener desuden et oplysningsformål*):

den 19. november på Bazar Skelund.....174 kr.

den 20. november på Myhlenberg

Avlsgaard, Hulemosevej, Arden..... 364 kr.

den 26. november på Messecenter

Vesthimmerland, Aars.....15 kr.

den 3. december på Messecenter

Vesthimmerland, Aars.....218 kr.

Den 11. december i gården hos Design

Affair, Gl. Skørping.....504 kr.

den 17. december på Bazar Skelund108 kr.

den 21. januar på Bazar Skelund.....208 kr.

Seminar i Köln om værdier og arbejde

Genvej til Udviklings næstformand, Julien K. M. Murhula, deltog i dagene 13. til 16. november i seminar om Emmaus' relationer til Europa, afholdt af de europæiske medlemmer af Emmaus' oplysningsudvalg i samarbejde med Emmaus Europas sekretariat og Emmaus-Samfundet i Köln. Læs nærmere på dette link

[http://gtu.dk/EN_Programme_training_Cologne_2016%20\(1\).pdf](http://gtu.dk/EN_Programme_training_Cologne_2016%20(1).pdf)

Julemarked på Oksbøl Friskole på Als

blev afholdt lørdag og søndag den 19. og 20. november. Genvej til Udvikling var til stede med den blandede u-landhandel, og standen blev passet af Vera Teglgård. Varesalg 19 kr.

Julemarked på Møllestien i Århus

blev afholdt lørdag den 26. november. Genvej til Udvikling var til stede med den blandede u-landhandel, og standen blev passet af Maria Cecilia Castro-Becker, Bente Kühn og Jens Elgaard Madsen. Varesalg 1.671 kr.

Julemarked i Kulturhuset i Arden

blev afholdt søndag den 27. november. Genvej til Udvikling var til stede med den blandede u-

landhandel, og standen blev passet af Ninna Hougaard, Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen. Varesalg 869 kr.

Forberedelsesmøde for Verdensspejl Festival 2017

blev afholdt onsdag den 30. november i U-Huset i Århus. Genvej til Udvikling var repræsenteret af Jens Elgaard Madsen.

Det blev senere besluttet ikke at gennemføre arrangementet i 2017.

U-landsforeningen for det gamle Vejle Amt

viste filmen om flodnomaderne den 2. december i Vejle. Forevisningen blev kombineret med den blandede u-landhandel, hvor Hanne & Jørn Kirkegaard repræsenterede Genvej til Udvikling og solgte for 604 kr.

Læs anmeldelsen af filmen på

<http://gtu.dk/PK129-9.pdf>

Globalt Fokus

afholdt generalforsamling den 5. december i København. Næstformand Julien K. M. Murhula deltog for Genvej til Udvikling. Læs mere om Globalt Fokus på

<http://www.globaltfokus.dk/>

Røde Kors i Arden

fejrede 40 års jubilæum den 6. december. Genvej til Udviklings koordinator kom til stede med et Afrika-kort af bomuld til organisationen og et billedtæppe med de beninske førkoloniale kongers rigsvåben til Christian Odgaard, som har siddet i bestyrelsen i samtlige 40 år. Begge tæpperne er fra AFA i Benin, jf. http://gtu.dk/AFA_da.pdf

Læs mere om Røde Kors i Arden på

<https://www.rodekors.dk/afdelinger/arden>

Julesalg ved Marianne Dithmer, Herlev

Marianne har solgt til venner og familie samt på arbejdspladsen, Social- og Sundhedsuddannelsescenteret Brøndby, Herlev, Gladsaxe. Varesalg 4.977 kr.

(fortsættes side 4)

Mødedeltagelser og udstillinger

fortsat fra side 3)

Glocal Art

holdt fernisering den 6. januar i butikken på Nørregade 8 i Aalborg – med deltagelse af bl.a. Birgitte Juul Nielsen, Helle Mejlhede Hansen, Frede Hansen og Jørgen Olsen. Læs mere om ferniseringen på

http://gtu.dk/fernisering_januar_2017.pdf

Oxfam Ibis Aalborg

holdt planlægningsmøde den 12. januar. Jørgen Olsen deltog og drøftede samarbejdsmuligheder. Læs om Oxfam Ibis på <http://oxfamibis.dk/>

Afro-Art

holdt bestyrelsesmøde den 19. januar i butikken på Nørregade 8 i Aalborg – med deltagelse af bl.a. Helle Mejlhede Hansen, Frede Hansen og Jørgen Olsen. Læs mere om Afro-art på www.afro-art.dk

Emmaus Europa

holdt møde - om udarbejdelse af et internt reglement til supplerende af vedtægterne - den 25. januar i sekretariatsbygningen i Montreuil. GtU's koordinator Jørgen Olsen deltog.

Fredagsbar hos Red Barnet

For at netværke med øvrige medlemmer af paraplyorganisationen Globalt Fokus deltog Julien Kalimira Mzee Murhula den 27. januar i den månedlige fredagsbar med Red Barnet som vært.

Mediemarkeringer

Nomader på floden

Anmeldelsen af filmen **River Nomads** på side 9 i nr. 129 blev efterfølgende gengivet i Globalnyt: <https://globalnyt.dk/content/nomader-paa-floden>

Deres helt egne hvide

er overskriften på et blogindlæg, som GtU's koordinator Jørgen Olsen fik i Globalnyt den 8. december:

<https://globalnyt.dk/content/deres-helt-egne-hvide>

GtU's koordinators kommentar til fødselsdagsomtale af Helle Thorning-Schmidt: <https://globalnyt.dk/content/helle-klarede-det-broed-det-staerkeste-glasloft-af-alle>

Den forlørne intimitet

er overskriften på et blogindlæg, som GtU's koordinator Jørgen Olsen fik i Globalnyt den 29. december:

<https://globalnyt.dk/content/den-forlorne-intimitet>

Konkurrenceudsættelse er gift for den folkelige forankring

er overskriften på et blogindlæg i Globalnyt af journalist Jesper Heldgaard. GtU's koordinator Jørgen Olsen har sat en kommentar på: <https://globalnyt.dk/content/konkurrenceudsattelse-er-gift-den-folkelige-forankring>

Evighedspræsidenternes klub

er overskriften på en artikel i Globalnyt af Marie Visti Hansen. GtU's koordinator Jørgen Olsen har sat en kommentar på: <https://globalnyt.dk/content/evighedspraesidenternes-klub>

Ekstra liv til "Billedtæpper fra Benin med rigsvåben"

<http://gtu.dk/billedtaepper.pdf> fra www.gtu.dk er sat ind på GtU's profil på Emmaus Internationals hjemmeside <http://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/europe/denmark/g-t-u.html>

Den er også sat ind på den beninske organisation AFA's profil <http://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/africa/benin/a-f-a.html>

I begge tilfælde er artiklen sat ind på alle tre sprog, som Emmaus anvender. Når man er på en af siderne, kan man med et enkelt klik skifte til de to andre sprog.

Artiklen er oversat til spansk af Julie Hedegaard Jensen, til fransk af Astrid Warncke Nørfelt og til engelsk af Kristian Katholm Olsen. Oversætterne takkes for det store arbejde!

Med FN på fem kontinenter

Anmeldelse:

- bog af Finn Reske-Nielsen & Bodil Knudsen
- Forlaget Frydenlund. 2016. 368 sider – 299,95 kr. hos boghandlerne.
- anmeldt af Mikael Bjerrum, har siden 1985 arbejdet i det internationale samarbejde, bl.a. i en periode som direktør i FN's Fødevareprogram og i en årrække som generalsekretær i FN-forbundet
- note ved Jørgen Olsen.

På bagsiden fremhæves, at *"der ikke er tale om en systematisk gennemgang af FN's triumfer og fiaskoer, men snarere om en personlig beretning om, hvordan det var at være i FN's tjeneste i 36 år."* Og det er da også langt hen ad vejen tilfældet, dog helliges 50 sider en mere generel analyse af FN-systemets problemer og udfordringer.

Bogen er opbygget kronologisk, og for hvert udstationeringssted (Zambia, Schweiz, USA, Namibia, Papua Ny Guinea og Østtimor) beskriver de to personer hver for sig opholdet. Gennem alle de 36 år har det være Finn, der er blevet flyttet rundt til forskellige jobs, mens Bodil har være 'medfølgende hustru', men også selv har skabt egne arbejdsmuligheder de forskellige steder på kloden.

Bogen spænder således over perioden fra 1977, hvor Finn blev JPO (Junior Professional Officer) for FN's Flygtningeorganisation (UNHCR) i Zambia til 2013, hvor han havde titel af ASG (Assistant Secretary General – den højeste position en dansker har oppebåret i FN-systemet) med overordnet ansvar for FN's indsats i Østtimor.

Kapitlerne, hvor Finn beskriver sine forskellige arbejdsopgaver på de forskellige steder i verden, og Bodil samtidig fortæller om udfordringer for skolegang for deres to drenge og andre familiemæssige forhold samtidig med en evig kamp for at finde et relevant lønarbejde, forekommer at være rimeligt private optegnelser.

Som det hedder i forordet: *"Venner og bekendte, som vi har delt erfaringer og anekdoter med, opfordrede os ... til at skrive det hele sammen og få det udgivet på det danske marked."* Og beretningerne fremstår som en slags personlige erindringer over et langt arbejdsliv i FN's tjeneste.

Det er ikke uinteressant at læse om Finns første oplevelser på FN's kontor i Lusaka eller en årrække hos UNDP i New York, men der er tale om spredte betragtninger om små sejre og nederlag samt om forskellige kollegers uduelighed eller det modsatte.

Bodils fortællinger om at få familielivet til at hænge sammen og om de forskellige initiativer, hun tager (bl.a. med at etablere en international skole i Namibia) er sympatiske på samme måde som en venskabelig beretning i venners lag over et glas vin.

Der mangler i disse kapitler nogle overordnede betragtninger, f.eks. ville nogle håndfaste udsagn og analyser om den meget spændende afkoloniseringsperiode, som bl.a. involverede en række afrikanske befrielsesbevægelser, have været meget velkomne – ikke mindst hvordan FN spillede en afgørende rolle. Finn antyder en række tiltag, som blev gjort (og som han selv var en del af); men en mere sammenhængende fremstilling ville have været spændende.

Bogen løfter sig gevaldigt, når det drejer sig om de to kapitler om Østtimor, hvor familien opholdt sig fra hhv. 1999-2002 og 2006-2013. Her kommer man langt ned under overfladen, og de politiske og sociale spændinger bliver beskrevet som sjældent før set, når det gælder den seneste historie for dette lille asiatiske land.

Ikke mindst er overvejelserne om FN's involvering vis-a-vis den (eller de – for der er mere end én) nationale dagsorden meget interessant.

(fortsættes side 6)

I kapitlet om Laos findes dette billede med teksten
”Ud over lektiehjælp fik vi også lejlighed til en tur til tandlægen i Thailand.
Her er jeg sammen med munkene Phet og Enh samt den lille novice Nin”
(foto: Bodil Knudsen & Finn Reske-Nielsen)

Med FN på fem kontinenter

(fortsat fra side 5)

Hvor går grænserne mellem 'ikke-indblanding i nationale affærer' og den internationale målsætning om demokratisk og menneskerettigheder?

Her er Finn på sin virkelige hjemmebane, og ud over den intense beskrivelse af udviklingen i Østtimor er der mange mere overordnede betragtninger om forholdet mellem et fattigt og konfliktfyldt lands nødvendige prioriteringer og FN's generelle målsætninger.

I en særlig 2. del af bogen bruger Finn 50 sider på betragtninger over FN-systemets fejl, mangler og muligheder – og det er afgjort den mest spændende del af bogen.

Med udgangspunkt i egne erfaringer stiller forfatteren en lang række spørgsmål om sammenhængen mellem FN's fredsbevarende operationer og udviklingsarbejde, om forholdet mellem internationale og lokalt ansatte, om koordinationen af de mange forskelligartede indsatser fra FN's programmer og særorganisationer og om fremtidens FN-indsatser.

I kapitlet om Namibia findes dette billede med teksten
 ”Jeg var glad for at have mulighed for at takke Nahas Angula¹
 for mange års godt samarbejde, da vi besøgte Namibia i november 2014”
 (foto: Bodil Knudsen & Finn Reske-Nielsen)

Her er der stof til mange diskussioner, også om Danmarks pauvre indsats i de senere år. Der er konkrete forslag, som i nogen grad synes at modsige sig selv: F.eks. foreslås det at satse mere på lokalt ansatte og mindre på internationale FN-folk, men samtidig påpeges hvor få kvalificerede personer, der findes lokalt, og der plæderes for at FN endelig ikke må betale lokale lønninger højere end gennemsnittet i landet. Forslag der umiddelbart lyder modstridende.

Betragtninger over intentionerne om et ”One UN” fremføres, og det er her tydeligt, at Finn har arbejdet mange år for UNDP, som anses for at skulle være udviklingsorganisationen par excellence.

Personligt kan jeg i den grad genkende billedet af f.eks. 10 FN-organisationers tilstedeværelse i et land – hver af dem med så små budgetter, at det virker helt forrykt, at de alle har behov for landekontorer og –direktører.

Jeg kunne godt tænke mig et mere radikalt forslag, nemlig at man nedlægger alle FN’s programmer og særorganisationer og skaber to nye: en udviklingsorganisation og en humanitær organisation, der kan tage sig af katastrofesituationer.

Finn fremhæver den hyppigt brugte – og banale – kendsgerning, at *”FN er ikke mere end medlemslandene gør den til”*, og det kan ingen være uenig i; men man kan godt alligevel foreslå realiserbare reformer af selve FN-systemets bureaukratiske blindgyder.

For bogens kapitler om Østtimor og – ikke mindst – det debatterende kapitel om FN’s fejl og potentialer anbefales bogen til alle, der ønsker viden og diskussionsindlæg om vores fælles globale organisation, FN.

¹ Premierminister i Namibia 2005-12 – har desuden været minister for undervisning, kultur og forsvar.

Fra Emmaus Asiens nyhedsbrev, nr. 39, juli – september 2016

- oversat fra fransk og engelsk af Gitte Vejlgård
- fotos: Emmaus Asien

Vi skriver som bekendt mest om Vestafrika i Projekt & Kultur; men vi er medlem af Emmaus International, som også arbejder i andre verdensdele, og i medfør heraf fik vi i efteråret 2015 besøg af Alexander Sawarimuthu fra Emmaus-medlemsorganisationen Florence Home Foundation i Indien. Artiklen her - **Økoturisme – en besøgende fra Storbritannien** - kan læses som opfølgning på artiklen om Alexanders besøg <http://gtu.dk/PK125-8-9.pdf>

STORBRITANNIEN:

Jeg er *Grace Milner*, et ungt medlem af Rotary Klubben fra det nordvestlige England. Jeg blev færdig med min gymnasieuddannelse i sommers, og i stedet for at fortsætte direkte på universitetet besluttede jeg mig for at tage en pause fra bøgerne og i stedet få nogle værdifulde livsfærdigheder og mere erfaring.

Målet for dette sabbatår er at udvikle min selvtillid og selvstændighed samt at lære mere om forskellige kulturer rundt om i verden. Bagefter, i *september 2017*, starter jeg på University of Bristol for at læse geografi.

Jeg var så heldig at få chancen for at rejse til Tamil Nadu i to måneder i slutningen af 2016 og være frivillig hos *Florence Home Foundation* (FHF) samt besøge området som turist. I starten var jeg meget nervøs.

Det ville være den længste rejse, jeg nogensinde havde været på alene, men disse følelser blev snart erstattet af begejstring efterhånden som jeg lærte mere om det arbejde, jeg skulle udføre.

Jeg ankom i Chennai den 15. september og har haft meget travlt lige siden.

Mit første indtryk af Indien var stort set, som jeg havde regnet med: meget varmt vejr, fantastisk ny flora og fauna og masser af mennesker uanset hvor, jeg vendte mig hen.

Det tog lidt tid at vænne sig til maden, men jeg har nu haft mulighed for at prøve en lang række forskellige retter, og jeg nyder dem i høj grad. Jeg ser frem til at lære, hvordan jeg tilbereder nogle af retterne, så jeg kan dele dem med min familie, når jeg vender tilbage til England.

Det frivillige arbejde, som det er lykket mig at blive involveret i indtil nu, har været formidabelt. Lige fra et besøg hos drengene på FHF-hjemmet i *Killai* til at lære broderiteknikker af kvinderne på uddannelsescenteret i *Semakottai*. Jeg kan helt sikkert sige, at jeg allerede har haft masser af unikke og berigende oplevelser.

Derudover har jeg haft mulighed for at besøge mange forskellige turistattraktioner, såsom Pondicherry Beach, Auroville, et tempel, og jeg fik endda lov til at røre templets elefant.

Jeg har haft mulighed for at møde masser af nye mennesker i alle aldre, der alle har været meget imødekommende over for mig. Det var i særdeleshed fantastisk at møde en Interact Club fra Pondicherry med masser af studerende på min alder. Det at kunne sludre frit med dem og lære mere om deres liv, og også dele erfaringer om mit liv hjemme i England, var virkelig fedt.

Tak til FHF og Emmaus for at give mig denne mulighed for at blive frivillig og bo og arbejde hos FHF. Jeg ser frem til at blive involveret i mange flere aktiviteter og begivenheder og se mange flere turistattraktioner i de kommende uger.

Louda: Nærbillede af Burkina Fasos uddannelsescenter for landbrug

- fra kvartalsblad fra Terre, Belgien, nr. 153
- oversat fra fransk af Tina Jonstrup Larsen
- fotos: Autre Terre.

Det var for at undervise i bæredygtig landbrug, at Landbrugsskolen i Louda så dagens lys for 6 år siden. Den ligger 7 km fra Kaya i det centrale Burkina Faso og er siden sin tilblivelse blevet støttet økonomisk af Autre Terre og den lokale samarbejdspartner: ATAD¹.

Praktiske uddannelser i landbrug, skovbrug og kvægavl lige såvel som tværfaglige discipliner (*regnskab, håndværk osv.*) gives hvert år til en snes landbrugs-pastoralister (*navn for én som dyrker landbrug og samtidig er kvægavler*). Der lægges særlig vægt på principperne om skovlandbrug, der forbinder skovplantning med afgrøder og græsbeplantning.

Ved afslutningen af disse uddannelser modtager kursisterne et installationsudstyr, som gør det muligt for dem selv at etablere undervisning for andre bønder i deres landsby.

Fokus på moringatræet

Moringatræet har et væld af gode egenskaber: Dets blade, som er rige på vitaminer og mineraler, kan spises friske eller tørrede. Dets frø høstes og anvendes til olie, hvis kvalitet er på linje med olivenolie, eller til at rense vand på grund af frøenes antibakterielle egenskaber. Træet kan i øvrigt overleve lange perioder med tørke og er således særligt levedygtig i Sahel-miljøet. Dets gode egenskaber er så positive, at Verdens Sundheds Organisation WHO interesserer sig for dem med henblik på at bekæmpe fejlnæring og følgevirkninger af HIV.

¹ ATAD: Alliance Technique d'Assistance au Développement (*Teknisk alliance for udviklingshjælp*)

Set i lyset af klimaforandringerne kan økologisk landbrug ikke længere ses som et alternativ, men som en nødvendighed
(foto: Autre Terre)

Økologisk landbrug i Vestafrika til gavn for alle

- fra nr. 154, efteråret 2016, af kvartalsblad fra asbl¹ Terre, Belgien
- af Kenji Accard, praktikant hos CNA² og Autre Terre
- oversat af Tina Jonstrup Larsen
- fodnoter af forfatter og oversætter samt Jørgen Olsen, som desuden har formuleret et efterskrift.

Eftersom økologisk landbrug snarere definerer sig som en bevægelse end som en ideologi eller en sektor gennem sine principper, sine målsætninger og sin praksis, bekræfter den nødvendigheden af at have en etik i hjertet af landbruget, ikke kun til gavn for menneskene, men også for dets omgivelser.

(fortsættes side 12)

¹ Asbl betyder Association sans But Lucratif = Forening uden Profitformål. Autre Terre betyder Den anden Jord.

² Conseil National pour l'Agriculture Biologique = Det Nationale Råd for Økologisk Landbrug. Det er et råd oprettet i Burkina Faso.

Fra en demonstration mod MONSANTO - Monsanto er en amerikansk multinational kemi- og medicinsk virksomhed som bl.a. fremstiller GMO-afgrøder. - På skiltet står "Monsanto er værre end ebola."

(foto: Autre Terre)

Økologisk landbrug i Vestafrika til gavn for alle

(fortsat fra side 11)

Økologisk landbrug sætter derfor bevarelsen af jorden og vandet samt kvaliteten af såsæden og den biologiske mangfoldighed højest på listen over de krav, der bør stilles. Der er her tale om praksis, som muliggør en selvstændiggørelse af bønderne samtidigt med at kunderne får sunde produkter.

Økologisk landbrug fremmer en produktionsform, der favoriserer samspillet med naturen, frem for blindt at udnytte den.

Set i lyset af klimaforandringerne kan økologisk landbrug ikke længere betragtes som et alternativ. Det er nødvendigt at udbrede den, forbedre den, sætte den i relief - kort sagt at systematisere den.

I Burkina Faso og i de øvrige lande har de multinationale selskaber inden for fødevarer og landbrugskemikalier en tendens til at fremstille og udbrede produktionsmåder inden for landbruget, som forurener og gør producenten afhængig, mens de lader hånt om vores fælles fremtid. Deres magt er blevet så stor, at regeringen og de nationale forskningsinstitutioner garanterer deres interesser på bekostning af befolkningens ønsker.

Indførelsen af OMG³ er højdepunktet i så henseende.

³ Organismes Génétiquement Modifiés :
Genmodificerede organismer – GMO på dansk.

I Vestafrika udkrystalliserer disse spørgsmål sig tydeligere end andre steder, forstærket ved fremmarchen af ørkendannelse, landdistrikternes sårbarhed og usikkerheden ved grænserne.

Der findes dermed fortsat mange udfordringer at løfte. Hvis foreningerne og NGO'erne har et stort ansvar med hensyn til at udbrede økologisk praksis i landbruget, kan de kun effektivt realiseres ved ikke at negligere de etiske aspekter og ved at forholde sig til bøndernes virkelighed.

Båret igennem med små strukturer har talrige ”projekter” givet meget tilfredsstillende resultater, hvad enten der er tale om vegetabilsk produktion, kornproduktion, skovlandbrug, kampen mod ørkendannelse eller bevarelsen af vandet, jorden og bøndernes såsæd, hvilket muliggør konkrete fremskridt, metoder og praksis tilpasset befolkningen, der ofte er organiseret i grupper eller kooperativer.

Som tidligere understreget giver det dog ingen mening at styrke økologisk landbrug, hvis man samtidig giver multinationale firmaer (*og deres forskellige støtter*) lov til at gennemføre deres logik om opkøb af jord og dyr, hvorved de truer bøndernes eksistensbetingelser. Således har enhver organisation, som arbejder positivt for økologisk landbrug, pligt til at informere, bevidstgøre og mobilisere befolkningerne om disse spørgsmål.

I Vestafrika inddeler civilsamfundets aktører sig i uformelle kollektiver, fagforeninger og organisationer for at værne om deres fundamentale rettigheder.

En aktiv indsats fra så store dele af foreningslivet som muligt er yderst væsentlig. Der er brug for midler, territorial forankring og kvalifikationer, for internationale bånd og forbindelser, hvilket alt sammen er ekstremt vigtigt.

De politikker, som ligger bag udviklingshjælp fra USA, EU og selv FN (*for eksempel ”La nouvelle Alliance Pour la Sécurité Alimentaire et la Nutrition”*⁴), UEMOA⁵s aftaler om økonomisk partnerskab eller CEDEAO⁶s regler, systematiserer logikker om opkøb af jord og giver frit løb til, at de multinationale selskaber æder sig ind på såsæd, kemiske input og rådighed over f.eks. bomulden, som bønderne dyrker.

Derfor skal alle de organisationer, som ønsker af fremme økologisk landbrug, løse en dobbelt etisk udfordring: De skal på den ene side promovere en landbrugsmodel, der muliggør bøndernes frigørelse og en varig fredning af økosystemet, hvilket ubetinget skal konstrueres ud fra bøndernes virkelighed. På den anden side skal de organisere sig og tage del i modstanden mod de multinationale selskaber og deres allieredes opkøb af jord. Samarbejdet mellem alle involverede skal styrkes, og der skal på det lokale plan hele tiden arbejdes med organisationsformerne.

Negligerer man ét af disse aspekter og lever man ikke op til de krav, som de stiller, forlader man det etiske niveau, som det økologiske landbrug har brug for.

.....

Efterskrift: Efter at artiklen blev skrevet, har Burkina Fasos myndigheder bedt det amerikanske multinationale selskab Monsanto forlade landet. Monsanto er mere end noget andet selskab aktivt omkring at fremme GMO.

Den del af høsten i Burkina Faso i 2016, der var uden GMO, var af høj kvalitet og er blevet solgt til priser over gennemsnittet. Det gælder både certificerede økologiske produkter og traditionelle, som har fået kunstgødning og pesticider. Franskkyndige kan læse mere på dette link – alle kan nyde billedet <http://positivr.fr/ogm-coton-monsanto-burkina-faso/>

- Jørgen Olsen.

⁴ Den ny alliance for fødevarer sikkerhed og ernæring.

⁵ Union Economique et Monétaire Ouest Africaine (Vestafrikas Monetære og Økonomiske Union).

⁶ CEDEAO, engelsk ECOWAS: Economic Community of West African States.

Den 22. januar 2017 var det ti år siden, Emmaus-Bevægelsens grundlægger, Abbé Pierre, døde. Dette markeres på talrige måder rundt om i bevægelsens medlemsorganisationer og overbygninger. Her bringer vi et interview fra Emmaus Internationals hjemmeside. Vi forventer at bringe endnu et interview i næste nummer.

Abbé Pierre og Jean Marie Viennet
(foto: Emmaus International)

Dette møde ændrede tidens og ansigternes kulør

- oversat fra fransk af Naja Egede Kristensen
- oversat fra <https://www.emmaus-international.org/fr/actualites/56-memoire/1712-«-cette-rencontre-a-change-la-couleur-du-temps-et-des-visages-».html>

Jean-Marie Viennet er præst og var tæt på Emmaus Montbéliard, da han i 1981 tilfældigt mødte Abbé Pierre. Straks udviklede der sig en fantastisk historie om venskab mellem de to mænd. Jean-Marie forblev Abbé Pierres fortrolige indtil dennes død.

Hvordan og hvornår mødte du og efterfølgende blev tæt med Abbé Pierre?

I 1981 blev et Emmaus-samfund etableret i Montbéliard. Som præst i området gik jeg hen for at præsentere mig selv. Nogen tid senere var jeg nødt til at tage til Paris, og jeg blev bedt om at aflevere en kuvert i forstaden Charenton i et socialt boligbyggeri. Jeg ringede på, og det var Abbé Pierre, som boede der, der lukkede mig ind. Jeg blev meget overrasket, da jeg troede, han var død. Han inviterede straks ind i sin lejlighed på 10. etage, hvorfra man fint kunne se ud over Paris. Og han sagde "Se, det er verdenen, man skal elske".

Fra det øjeblik og til Abbé Pierres død i 2007 forlod vi ikke hinanden. Vi etablerede stærke personlige bånd, foruden alle de møder og arrangementer, hvor vi deltog sammen i Emmaus. Vi var begge præster og havde åndelige udvekslinger, men også meget menneskelige udvekslinger.

Du, som har kendt Abbé Pierre, hvordan har han inspireret dig? Hvordan påvirkede samtalerne med ham dit engagement?

Gennem hele sit liv havde Abbé Pierre som sin absolutte prioritet de mest lidende og de svageste. Han opdagede det på en rejse, han gennemførte, til Assisi i Italien, i en alder af 15 år, og hvor han blev "blændet" af en åbenbaring: "Jeg er den Gud, som altid vil være der. Jeg har set mit folks elendighed. Befri dem."

Hvert menneske var for ham enestående, hvert menneske havde sin værdighed, uanset dets vej i livet og dets historie, og alligevel havde han denne universelle dimension. Uanset hvad, når jeg rejste med ham, standsede han op for at tale med en person, hvis han så, vedkommende led.

At hjælpe den, der led, var naturligt og grundlæggende for ham. Men han sagde altid: "Det var ikke mig, der skabte Emmaus, det var kammeraterne i Emmaus-samfundene", fordi det var dem, der f.eks. gav ham ideen om klunserarbejdet.

Når du er sammen med en meget respekteret person med en ekstraordinær tro på Gud og mennesker, bliver du naturligvis mærket af det. For mig ændrede mødet med Abbé Pierre tidens og ansigternes kulør. I 26 år har jeg nu rejst til markeder i regionen med min lastbil uden at have noget at sælge, men bare for at tale med folk. På min måde går jeg i Abbé Pierres fodspor.

Hvorfor valgte Abbé Pierre Emmaus International som universalarving? Havde dette valg en politisk dimension?

Abbé Pierres vision var så universel, at hans arving kunne kun være Emmaus International. Han har altid været interesseret i verden, for ham var det naturligt. Han følte sig som en verdensborger. Så ja, dette valg havde en politisk dimension, ikke i den partipolitiske forstand, men i den fælles gode forstand, et universelt verdenssyn.

Hvad var hemmeligheden bag hans engagement?

For Abbé Pierre var mennesket helligt. Han modtog med den samme finfølelse, den samme respekt, kvinder og mænd der var blevet kasseret i livet, og de største personligheder. Han mente, der i hvert menneske var "glitrende guld", der måtte blive opdaget. Og det er denne form for næstekærlighed, som var hans brændstof til at kæmpe for retfærdighed.

Han havde modtaget denne åbenbaring i Assisi. Han havde dette brændende ønske om at kæmpe for retfærdighed, værdighed og adgang til individuelle rettigheder for alle.

Hver eneste gang i sit liv, han engagerede sig, gjorde han det, fordi han blev påvirket af nød, af en uretfærdig situation. Han gik ind i den franske modstandsbevægelse under den tyske besættelse, fordi han fik besøg af to jødiske familiefædre. Han lancerede sin berømte radioappel om hjælp til de hjemløse i 1954, efter at en baby og en kvinde var døde af kulde.

Hvad gør Abbé Pierre til en visionær?

Abbé Pierre satte mennesket i centrum i alle store spørgsmål, og han stoppede aldrig med at sige, i alle verdensdele, at jorden tilhører mennesket. Meget tidligt fik han denne universelle vision og overbevisning.

Hvad, mener du, er de vigtigste spørgsmål vedrørende mindet om Abbé Pierre hos Emmaus International i de kommende år?

Abbé Pierre sagde: "Der kan ske hvad som helst. Hvis en person, som har det godt, og en person, som har det skidt, mødes og forener deres kræfter, så flytter tingene sig.". Jeg tror, at Emmaus' rolle, efter Abbé Pierre, er at være til rådighed for de store lidelser i verden, og at bevægelsen forbliver sammensat af folk åbne over for lidelser. Emmaus Internationals formænd har været fra Schweiz, Holland, Italien, Frankrig og i dag Benin. Det er en hyldelse til Abbé Pierre. Han ønskede ikke, at man bare beklager, men handler mod årsagerne. Abbé Pierre havde tillid til mennesker, der var der for at fortsætte.

afsender: Genvej til Udvikling, Skovvej 24, 9510 Arden.

B

